

[Udenrigsministeren.]

mindre ønsker Englænderne vedblivende at forrykke dette Forhold, og de engelske Ønsker, der har været opstillet under Forhandlingen om denne Traktat, har først og fremmest taget Sigte derpaa. Man har angivet for vore Forhandlere, hvad man mente kunde bidrage til at tilvejebringe det, man fra engelsk Synspunkt kaldte en „bedre Handelsbalance“ mellem de to Lande, og paa en Række Punkter er det lykkedes at komme til Overenskomst om Foranstaltninger, der mere eller mindre skulde tjene dette Formaal, dels Bestemmelser vedrørende Toldnedsættelser og Toldbindinger, dels Aftaler mellem Organisationer i Danmark og England om Køb af visse Varer og de Vilkaar, hvorunder saadant Køb kunde finde Sted.

Det er den Del af Aftalerne, om man saa vil kalde det, som England først og fremmest har været interesseret i. Vi for vort Vedkommende har haft en anden Interesse. Under den nye Selvforsyningspolitik var danske Erhverv, og i første Række dansk Landbrug, kommet i en Usikkerhedstilstand, som man skal Aartier tilbage for tilnærmelsesvis at finde Sidestykke til. Det var saaledes, at store Omraader af Verden næsten helt lukkedes for vort Salg — det gælder jo det ene af vore tidligere Hovedmarkeder —, og hvor vi ellers kunde søge at trænge frem, vistest der snart med den ene Begrundelse, snart med den anden — efter Begyndelsen af 1932 gennemgaaende med Begrundelse i danske Valutaforhold, i den danske Mønts Værdi — en Modstand mod at aftage vore Varer. I England var vi vel vedblivende i Stand til at afsætte større Varemængder, end vi tidligere havde gjort, men det kunde for adskillige Varers Vedkommende kun ske mod Betaling af Told, som faktisk kom Danmark til Byrde, kom Sælgeren til Byrde i fuldt Omfang, saaledes som Øjeblikkets Handelsvilkaar var, og hertil kom, at Begrænsningerne og Tilstanden paa de øvrige Markeder bidrog til at drive Priserne saaledes ned, at der for adskillige Varer blev et stadigt stigende Tab ved Salget i England. Dette Forhold maatte vi for vort Vedkommende ønske ændret, og navnlig maatte vi ønske fjernet den Usikkerhed, hvorunder det danske Landbrug arbejdede. Vi kunde ikke være blinde for, at hvis Priserne faldt vedblivende i England, vilde dette føre til stedse voldsommere Krav fra det engelske Landbrug og fra Landbruget i Dominions om Afspærringsforanstaltninger i England i Form af Told eller i Form af meget

knappe Kontingenteringer, begge Dele med ødelæggende Virkning for os.

Derfor gjaldt det for Danmark om at skabe sig Sikkerhed imod den Situation, som saaledes kunde indtræde, og det er dette, der i første Række er opnaaet ved den Overenskomst, der nu sluttes. I de 3 Aar, for hvilke den gælder, er vore store Udførselsvarer sikret imod Toldforhøjelser i England eller imod, at der lægges Told paa den ene af disse Varer, Bacon, hvor den endnu ikke findes. Derved er der sikret os en rimelig Behandling i de Tilfælde, hvor man ad Kontingenteringens Vej prøver at sætte Priserne op derovre.

Det giver ikke en Tilstand som den, vi kunde regne med i tidligere Tid, før Selvforsyningspolitikken begyndte — en saadan kan ikke fremtrylles ved nogen Foranstaltning, hvori vi tager afgørende Del, i den Situation, hvori Verden i Øjeblikket befinder sig; men det giver et Grundlag, paa hvilket vi kan indrette ganske vist en beskednere Tilværelse end en vis Tid forud for vore Erhverv og navnlig for vort Landbrug.

I de sidste Aar har Udførselen af Landbrugsvarer været betydeligt større, end den var 2—3—4 Aar tilbage i Tiden. Denne meget store Udførsel — for Englands Vedkommende tænker jeg kun paa det — har ikke kunnet og vil ikke kunne opretholdes i den nærmest kommende Tid; men det, vi, set under eet, kan regne med, er en Udførsel, der svarer til den Tilstand, hvori Danmarks Landbrug befandt sig i Aarene 1929—30. Hvis dette kunde betyde blot nogenlunde tilsvarende Priser, vilde alt jo være godt. Men det tror jeg for min Del ikke paa, at vi i Øjeblikket kan gøre Regning paa, fordi det jo kun er paa dette vort Hovedmarked, vi faar sikret eller nogenlunde sikret et saadant Udførselskvantum, som vi havde i de Aar. Paa andre Markeder, først og fremmest det tyske Marked, har vi foreløbig ikke nogen tilsvarende Sikkerhed, og det Tab, Lukningen eller den delvise Lukning af dette Marked bringer, vil bestandig være der og drive vigtige Priser ned overalt.

En Løsning af Situationen, der bringer os tilbage til de tidligere forholdsvis lette Vilkaar, bringer dette altsaa ikke, men det giver et Grundlag, paa hvilket vore Erhverv er i Stand til at lægge deres Planer. Hidtil, naar man talte om de mangfoldige Ordninger, der har været diskuteret og stadig diskuteres ude i Befolkningen, drøftede man dem til en vis Grad uden Holdpunkt, fordi man ikke vidste, hvorledes